

Plenarhandling

22.10.2014

B8-0166/2014 }
B8-0173/2014 }
B8-0176/2014 }
B8-0178/2014 }
B8-0179/2014 } RC1

GEMENSAMT FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen

som ersätter resolutionsförslagen från följande grupper:

PPE (B8-0166/2014)
Verts/ALE (B8-0173/2014)
S&D (B8-0176/2014)
ECR (B8-0178/2014)
ALDE (B8-0179/2014)

om mänskliga rättigheter i Uzbekistan
(2014/2904(RSP))

**Cristian Dan Preda, Davor Ivo Stier, Bogdan Brunon Wenta,
Giovanni La Via, Tunne Kelam, Monica Luisa Macovei, Dubravka Šuica,
Seán Kelly, Jarosław Leszek Wałęsa, Jiří Pospíšil, Michaela Šojdrová,
Petri Sarvamaa, Eduard Kukan, Lara Comi, Jeroen Lenaers,
Andrej Plenković, David McAllister, Lorenzo Cesa, Tomáš Zdechovský,
Stanislav Polčák, Philippe Juvin, Franck Proust, Pavel Svoboda,
Massimiliano Salini, Jaromír Štětina, Arnaud Danjean, László Tóké,
Elisabetta Gardini, Ivana Maletić**
för PPE-gruppen
**Josef Weidenholzer, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Nicola Caputo,
Tonino Picula, Goffredo Maria Bettini, Liisa Jaakonsaari,**

RC\1038056SV.doc

PE537.069v01-00 }
PE537.076v01-00 }
PE537.079v01-00 }
PE537.081v01-00 }
PE537.082v01-00 } RC1

**Vilija Blinkevičiūtė, Marc Tarabella, Miroslav Poche, Afzal Khan,
Brando Benifei, Elena Valenciano Martínez-Orozco**

för S&D-gruppen

**Ryszard Czarnecki, Mark Demesmaeker, Charles Tannock,
Janusz Wojciechowski, Kazimierz Michał Ujazdowski, Zbigniew Kuźmiuk,
Beata Gosiewska, Valdemar Tomaševski, Jadwiga Wiśniewska,
Karol Karski, Marek Jurek, Marek Józef Gróbarczyk, Stanisław Ożóg,
Dawid Bohdan Jackiewicz, Ruža Tomašić, Andrzej Duda**

för ECR-gruppen

**Javier Nart, Johannes Cornelis van Baalen, Dita Charanzová, Louis Michel,
Juan Carlos Girauta Vidal, Ramon Tremosa i Balcells, Marietje Schaake,
Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, Pavel Telička, Jozo Radoš,
Ivan Jakovčić, Izaskun Bilbao Barandica, Petr Ježek, Antanas Guoga,
Robert Rochefort**

för ALDE-gruppen

**Heidi Hautala, Tamás Meszerics, Barbara Lochbihler, Alyn Smith,
Ernest Urtasun, Indrek Tarand, Jordi Sebastià, Benedek Jávor,**

Ulrike Lunacek

för Verts/ALE-gruppen

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo

Europaparlamentets resolution om mänskliga rättigheter i Uzbekistan (2014/2904(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Uzbekistan,
- med beaktande av sin resolution av den 15 december 2011 om hur genomförandet av EU:s strategi för Centralasien framskrider¹,
- med beaktande av EU-strategin för ett nytt partnerskap i Centralasien, vilken antogs av Europeiska rådet den 21–22 juni 2007, och av rådets och kommissionens gemensamma lägesrapporter av den 24 juni 2008 och den 28 juni 2010,
- med beaktande av rådets slutsatser (utrikes frågor) från oktober 2009 och 2010,
- med beaktande av sin resolution av den 11 december 2012 om en strategi för digital frihet i EU:s utrikespolitik²,
- med beaktande av EU:s riktlinjer för yttrandefrihet både online och offline, vilka antogs av rådet (utrikes frågor) den 12 maj 2014,
- med beaktande av tillkännagivandet vid ministermötet mellan EU och länderna i Centralasien den 20 november 2013 om att en miljard euro skulle anslås till länderna i Centralasien under perioden mellan 2014 och 2020, inom ramen för EU:s instrument för utvecklingssamarbete,
- med beaktande av artiklarna 135.5 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Uzbekistan har visserligen ingått åtaganden på de mänskliga rättigheternas område, bland annat i fråga om yttrandefrihet, mötesfrihet, föreningsfrihet och religionsfrihet, vilka garanteras i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, och dessutom har landet förbjudit tortyr, såsom det står i konventionen mot tortyr. Det positiva utbytet av dessa åtaganden är dock fortfarande klen.
  - B. Uzbekistans myndigheter har satt tusentals personer i fängelse av politiskt motiverade skäl, för att stärka sitt förtrycksstyre. De har då inriktat sig på människorätts- och oppositionsaktivister, journalister, religiöst troende, konstnärer och andra som upplevts som regimkritiska. På världsindex över pressfrihet 2014, sammanställt av Reportrar utan gränser, kommer Uzbekistan som 166 bland sammanlagt 180 länder och *Freedom House* rankar landet, dess press och internet såsom ”ofria”. De digitala friheterna kringskärs och kränks systematiskt i Uzbekistan.

¹ EUT C 168 E, 14.6.2013, s. 91.

² Antagna texter, P7_TA(2012)0470.
RC\1038056SV.doc

PE537.069v01-00 }
PE537.076v01-00 }
PE537.079v01-00 }
PE537.081v01-00 }
PE537.082v01-00 } RC1

- C. Bland dem som satts i fängelse utan annan orsak än att de fredligt utövat sin rätt till yttrandefrihet märks femton välkända människorättsaktivister¹, fem journalister², fyra aktivister inom den fredliga politiska oppositionen³ och tre oberoende personligheter inom det religiösa livet⁴. Ytterligare sju upplevs som kritiskt inställda till regeringen eller vittnen till blodbadet i Andijan den 13 maj 2005 när Uzbekistans regeringsstyrkor öppnade eld och dödade hundratals, merendels fredliga protesterande⁵. Många av dem som satts i fängelse lider av allvarlig ohälsa, har torterats och godtyckligt fått sina fängelsestraff förlängda.
- D. Då Uzbekistans regering har ställts inför fortgående påtryckningar utifrån, bland annat i form av sanktioner och begränsningar av militärt bistånd och andra handfasta former av offentlig målinriktad kritik, från sina internationella partner har den reagerat med att i allt högre grad förbättra situationen för de mänskliga rättigheterna, bland annat genom att strax inför viktiga bilaterala toppmöten eller besök på hög nivå frige vissa personer som satts i fängelse av politiskt motiverade skäl.
- E. Uzbekistans regering vägrar fortfarande gå med på en oberoende undersökning av blodbadet på hundratals människor i Andijan 2005. Över tvåhundra personer avtjänar fortfarande fängelsestraff med anknytning till händelserna i Andijan, efter att ha dömts vid rättegångar inför stängda dörrar, där det allvarligt brutits mot reglerna för ett korrekt rättsförfarande och där det finns tecken som tyder på att bekännelser kan ha frampressats med hjälp av tortyr. Vissa av brotten i samband med blodbadet i Andijan, liksom brottet tortyr, faller under universell jurisdiktion.
- F. Under 2009 och 2010 upphävde rådet EU:s sanktioner ”i syfte att uppmuntra de uzbekistanska myndigheterna att vidta ytterligare konkreta åtgärder för att stärka rättsstatsprincipen och förbättra situationen för de mänskliga rättigheterna på fältet” och konstaterade ytterligare att ”[r]ådet kommer att noga och fortlöpande bevaka situationen för de mänskliga rättigheterna i Uzbekistan” och att ”samarbetets djup och kvalitet kommer att bero på de uzbekistanska reformerna”.
- G. Enligt rapporter på senaste tiden är det fortfarande mycket vanligt med tvångsarbete och barnarbete vid bomullsskörden, trots att Uzbekistans myndigheter utfäst sig att ta itu med detta. Av Internationella arbetsorganisationens rapport av den 19 november 2013 framgår det att en miljon invånare i Uzbekistan, både barn och vuxna, av regeringen tvingas skörda bomull under omänskliga förhållanden och hotas med sanktioner.
- H. Förhandlingarna om Uzbekistans anslutning till Världshandelsorganisationen pågår fortfarande och i partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Uzbekistan ingår det

¹ Azam Farmonov, Mehriniso Hamdamova, Zulhumor Hamdamova, Isroiljon Kholdorov, Nosim Isakov, Gaybullo Jalilov, Nuriddin Jumaniyazov, Matluba Kamilova, Ganikhon Mamatkhanov, Chuyan Mamatkulov, Zafarjon Rahimov, Yuldash Rasulov, Bobomurod Razzokov, Fahriddin Tillaev och Akzam Turgunov.

² Solijon Abdurakhmanov, Muhammad Bekjanov, Gayrat Mikhliboev, Yusuf Ruzimuradov och Dilmurod Saidov.

³ Murod Juraev, Samandar Kukanov, Kudratbek Rasulov och Rustam Usmanov.

⁴ Ruhiddin Fahriddinov, Hayrullo Hamidov och Akram Yuldashev.

⁵ Dilorom Abdukodirova, Botirbek Eshkuziev, Bahrom Ibragimov, Davron Kabilov, Erkin Musaev, Davron Tojiev och Ravshanbek Vafoev.

en tydlig klausul om att parterna är skyldiga att visa respekt för demokratin och de mänskliga rättigheterna.

1. Europaparlamentet betonar vikten av förbindelserna mellan EU och Uzbekistan och stärkandet av det politiska och ekonomiska samarbetet, men betonar också att förbindelserna måste bygga på ömsesidig respekt för principerna om demokrati, rättsstat och mänskliga rättigheter, såsom det klart fastställts i partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Uzbekistan.
2. Europaparlamentet yrkar på att alla som satts i fängelse av politiskt motiverade skäl omedelbart och villkorslöst ska frigges, liksom också alla de som frihetsberövats för att fredligt ha uttryckt sina politiska åsikter eller för verksamhet inom det civila samhället eller journalistiken eller för sina religiösa åskådningars skull.
3. Europaparlamentet betonar att alla de som påstås ha begått våldshandlingar bör beviljas ny och rättvis rättegång i överensstämmelse med internationella normer och, om de befinnas skyldiga, dömas till straffrättsliga och/eller förvaltningsrättsliga sanktioner som också överensstämmer med internationella normer.
4. Europaparlamentet uppmanar Uzbekistans myndigheter att inte tillåta tortyr och att omedelbart och villkorslöst upphöra med alla former av tortyr och övergrepp i fängelse samt misshandel i häkten och kriminalvårdsanläggningar, bland annat genom att se till att de frihetsberövade obehindrat kan få rådgivning under alla undersökningsskeden, samt genom att ordna med omedelbar tillgång till lämplig medicinsk vård, återupprätta den oberoende övervakningen av fängelserna och ge alla fångars familjer fullständig information om deras anhörigas vistelseort och hälsotillstånd.
5. Europaparlamentet uppmanar med kraft Uzbekistans myndigheter att undersöka och ställa till svars alla tjänstemän och all personal inom säkerhetstjänsten och kriminalvården som påstås ha torterat eller misshandlat fångar och frihetsberövade eller nekat dem medicinsk vård.
6. Europaparlamentet uppmanar Uzbekistan att rätta sig efter alla internationella rekommendationer mot tortyr, att beordra omedelbar stängning av fängelset i Jaslyk nr 64/71 och att gå med på begärandena från 11 av FN:s särskilda förfaranden om att få besöka Uzbekistan, bland annat FN:s särskilda rapportör för tortyr, samt också tillåta Internationella rödakorskommittén och andra oberoende övervakningsinstanser att obehindrat utföra en oberoende övervakning av fängelserna.
7. Europaparlamentet uppmanar med kraft Uzbekistans regering att sluta upp med att godtyckligt vägra låta sådana fångar som hålls i fängelse av politiskt motiverade skäl och som uppfyller villkoren för amnesti få ingå i de årliga amnestiförklaringarna, och likaså med att godtyckligt förlänga fängelsestraffen för smärre brott eller ”brott mot fängelsets ordningsregler” enligt artikel 221 i strafflagen om ”ohörsamhet mot villkoren för straffets avtjänande”.
8. Europaparlamentet uppmanar Uzbekistans myndigheter att trygga kvinnors rättigheter, framför allt genom att rätta sig efter rekommendationerna från FN:s kommitté mot tortyr.

9. Europaparlamentet uppmanar EU:s höga representant, Europeiska utrikestjänsten och EU:s medlemsstater att genast sätta i gång en strategi för att utöva påtryckningar på Uzbekistan så att landet under de kommande månaderna får till stånd konkreta och mätbara förbättringar på området för de mänskliga rättigheterna, varvid tioårsminnet nästa år av blodbadet i Andijan ska uppställas som frist för när framstegen ska ha förverkligats. Parlamentet uppmanar Europeiska utrikestjänsten att underrätta parlamentet om de företrädare för Uzbekistans myndigheter som anses ansvariga för brotten i Andijan, bland dem de tolv mot vilka EU infört sanktioner såsom svar på blodbadet och i fråga om vilka sanktionerna nu upphävts.
10. Europaparlamentet understryker att konkreta förbättringar bör innefatta de villkor som fastställdes av EU:s utrikesministrar 2010, nämligen: 1) att villkorslöst frige alla människorättsförsvarare som satts i fängelse och alla samvetsfångar, 2) att låta icke-statliga organisationer obehindrat verka i landet, 3) att samarbeta fullt ut med FN:s alla relevanta särskilda rapportörer, 4) att garantera yttrande- och mediefrihet, 5) att fortsätta arbetet med att praktiskt genomföra konventioner mot barnarbete, och 6) att få valprocesserna i landet att fullständigt överensstämma med internationella normer.
11. Europaparlamentet anser att om det inte sker några meningsfulla framsteg inom dessa områden, då bör EU ta ledningen och lägga fram en resolution inför FN:s råd för mänskliga rättigheter enligt punkt 4 så att det inrättas en särskild landspecifik mekanism för Uzbekistan med garantier för ett varaktigt och problemorienterat engagemang från detta råds sida, genom övervakning, offentlig rapportering och diskussion om situationen för de mänskliga rättigheterna i Uzbekistan.
12. Europaparlamentet uppmanar ytterligare EU, eftersom man inte behöver ge samarbetsrådet någon relevant lägesinformation i och med att detta är ett särskilt brådskande fall, att i enlighet med artiklarna 2 och 95 i partnerskaps- och samarbetsavtalet underrätta Uzbekistan om att EU kommer att vidta målinriktade straffåtgärder om det inte inom de kommande sex månaderna sker några framsteg i de ovannämnda människorättsärendena.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att följa uppförandekoden för vapenexport och bestämmelserna om export av varor med dubbla användningsändamål.
14. Europaparlamentet uppmanar Uzbekistans myndigheter att fullständigt genomföra parlamentets resolution av den 15 december 2011 om förslaget till rådets beslut om ingående av ett protokoll till avtalet om partnerskap och samarbete som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Uzbekistan, å andra sidan, vilket utvidgar bestämmelserna i partnerskaps- och samarbetsavtalet till att omfatta bilateral handel med textilprodukter, med hänsyn till att det bilaterala avtalet om handel med textilprodukter löper ut¹.
15. Europaparlamentet begär att rådet, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten ska förse parlamentet med en bedömning av de påtryckningsåtgärder som EU vidtagit mot Uzbekistan för att landet ska uppfylla de kriterier i fråga om mänskliga rättigheter som fastställdes av EU:s utrikesministrar 2010. Parlamentet uppmanar FN:s råd för mänskliga rättigheter att

---

¹ EUT C 168 E, 14.6.2013, s. 195.
RC\1038056SV.doc

PE537.069v01-00 }
PE537.076v01-00 }
PE537.079v01-00 }
PE537.081v01-00 }
PE537.082v01-00 } RC1

inrätta en övervakningsmekanism för Uzbekistan och uppmanar rådet och kommissionen att förbättra sin dialog om de mänskliga rättigheterna med Uzbekistans regering och förväntar sig att Europeiska utrikestjänsten vid det kommande mötet för dialogen om de mänskliga rättigheterna mellan EU och Uzbekistan, vilket planerats äga rum i november, med kraft ska föra på tal alla de huvudsakliga fallen av kränkningar av de mänskliga rättigheterna och göra dessa möten mera resultatnriktade, så att man kan bryta det nuvarande dödläget som inger djup besvikelse.

16. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till Republiken Uzbekistans president, regering och parlament, Europeiska utrikestjänsten, rådet och kommissionen, Europarådet, OSSE och FN:s råd för mänskliga rättigheter.